

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI KULTURY
I ŚRODKÓW PRZEKAZU
(NR 159)
z dnia 30 stycznia 2019 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 159)

30 stycznia 2019 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem poseł **Elżbiety Kruk (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie uczczenia Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” (druk nr 3140).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral, Eliza Kalita** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Katarzyna Abramowicz, Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu. Stwierdzam kworum i przyjęcie protokołów posiedzeń Komisji od 155 do 158 wobec niewniesienia do nich zastrzeżeń. Kworum stwierdzam na podstawie listy obecności. Dzisiejszy porządek posiedzenia obejmuje punkt pierwszy: pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie uczczenia Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” (druk nr 3140). Czy są uwagi do porządku? Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek dzienny został przez Komisję przyjęty. Proszę więc posła Kazimierza Smolińskiego o uzasadnienie projektu uchwały z druku 3140. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, treść uchwały jest państwu znana. Ja chciałem tylko zwrócić uwagę na to, że Tajna Organizacja Wojskowa „Gryf Pomorski” – pierwotnie „Gryf Kaszubski”, przekształcona następnie w Tajną Organizację Wojskową „Gryf Pomorski” – była odpowiedzią na niespotykaną w Polsce, ale myślę, że i na świecie eksterminację ludności Pomorza Nadwiślańskiego – województwa pomorskiego w II Rzeczypospolitej. Od pierwszych dni września 1939 r. do wiosny 1940 r. wymordowano w ramach akcji Intelligenzaktion – różne ilości tu są podawane: 30 tys., 40 tys., a niektórzy, na przykład w tej chwili IPN podaje nawet 60 tys. osób, głównie narodowości polskiej, żydowskiej, a także cygańskiej.

Jedną z okropności tych zbrodni było wymordowanie wszystkich pacjentów szpitali psychiatrycznych, które się tam znajdowały. Największe miejsca zbrodni... Tutaj podaje pewne tło powstania organizacji, którą chcielibyśmy uczcić, ale myślę, że to wymaga uzasadnienia, gdyż jest to w Polsce ciągle mało znane. Najbardziej znane miejsce zbrodni na Pomorzu to były lasy piasnackie koło Wejherowa, gdzie od 12 tys. do 14 tys. osób wymordowano. Następna zbrodnia w Mniszku koło Świecia – około 10 tys. osób rozstrzelanych i zbrodnia w Lesie Szpegawskim, między Tczewem, gdzie mam przyjemność mieszkać, a Starogardem Gdańskim – od 5 tys. do 7 tys. osób wymordowano. Znamy nazwiska niestety mniejszości tych osób, ponieważ było to zacierane przez okupanta niemieckiego. W 1944 r. wszystkie te miejsca zresztą zostały odkopane, a ciała spalone w celu zatarcia śladów. W Lesie Szpegawskim około 2,5 tys. nazwisk na 7 tys. osób jest znanych.

Odpowiedzią na ten bestialski mord wobec inteligencji, wobec Polaków i mniejszości, szczególnie żydowskiej i cygańskiej, było powstanie Tajnej Organizacji Wojskowej, która przez cały okres wojny, ale również po niej, walczyła z okupantem. Po zakończeniu wojny była ona załączkiem niepodległościowych ruchów. Między innymi major Łupaszka na tych terenach miał ułatwione zadanie, żeby walczyć, ponieważ ci mieszkańcy byli

nastawieni i przygotowani na to, że tym leśnym można pomagać. Dlatego chciałbym, aby Wysoka Komisja pozytywnie zaopiniowała tę uchwałę, że w 80. rocznicę powstania organizacji i 75. rocznicę śmierci jej założyciela kapitana Józefa Dambka (stopień nadany pośmiertnie) Sejm czci i stwierdza, że Tajna Organizacja Wojskowa dobrze przysłużyła się ojczyźnie. Wnoszę o pozytywne zaopiniowanie tej uchwały. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Otwieram debatę ogólną o projekcie. Bardzo proszę, czy są uwagi lub pytania do pana posła. Nie widzę. Wszystko wydaje się oczywiste. Jeśli tak, to stwierdzam zakończenie pierwszego czytania i przystępujemy do rozpatrzenia projektu uchwały. Mamy tutaj propozycje Biura Legislacyjnego.

Czy są uwagi do tytułu? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tytułu uchwały? Nie widzę. Tytuł został przyjęty.

Czy są uwagi do akapitu pierwszego? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, pierwsza uwaga do akapitu pierwszego dotyczy początku zdania. Mianowicie według różnych źródeł organizacja „Gryf Kaszubski” powstała w Wigilię 1939 r., a więc nie jesienią, ale zimą. Tutaj zmiana wymagałaby poprawki, ale wydaje nam się, że powinna to być „zima 1939 r.”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Ja nie ma nic przeciwko tej zmianie, natomiast ta jesień wynikała z moich rozmów z rodziną kapitana Dambka, z których wynikało, że już w okresie wcześniejszym ta organizacja powstała. Ale oczywiście formalny dokument został spisany...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jeśli formalny dokument jest z grudnia, to jednak zmienimy na zimę. To oczywiście jest kwestia poprawki.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Nie mam nic przeciwko temu, by przyjąć grudzień.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Barbara Bubula (PiS):

Może rzeczywiście wykorzystać – Wigilia to jest bardzo ładny moment, prawda? Albo jednak w grudniu, bo zima nie kojarzy się z grudniem raczej, tylko z późniejszymi miesiącami. Dlatego będzie trochę niezręczne jeśli napiszemy „zimą”. „W grudniu” może?

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Przychylam się do grudnia.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To już dla posła wnioskodawcy zostawiamy.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Myślę, że „W grudniu” będzie dobrze.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia zmiany „W grudniu 1939 r.”? Nie ma. Więc ta zmiana jest przyjęta.

I jeszcze pozostałe uwagi.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak. Kolejne uwagi są językowe. Proponujemy, aby zamienić wyrazy „od lata” na „latem” i ten fragment brzmiałby: „która latem 1941 r. przyjęła nazwę Tajna Organizacja Wojskowa «Gryf Pomorski»” – do uznania Komisji oczywiście. Chodzi o to, by w całej uchwale skrót „r.” był jednolity.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Do wszystkich uwag Biura Legislacyjnego nie mam zastrzeżeń.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tych uwag Biura Legislacyjnego? Nie widzę.

Czy są inne uwagi do tego akapitu? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec jego przyjęcia? Nie. Akapit został przyjęty.

Przechodzimy do akapitu następnego. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tutaj również uwagi językowe. Proponujemy przeniesienie wyrazów „w październiku 1939 r.” na koniec pierwszego zdania. Kolejne – dodanie wyrazów „ludności polskiej” w ostatnim zdaniu, tak aby ten fragment brzmiał: „dokonywali również przymusowych wypędzeń ludności polskiej z Gdyni i innych miast oraz miejscowości regionu”.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak jak powiedziałem, nie mam uwag w ogóle do wszystkich zastrzeżeń Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pytanie do innych państwa posłów, czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia tych uwag? Nie widzę, uwagi zostały wprowadzone. Czy są inne uwagi do tego akapitu? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia go wraz z uwagami Biura Legislacyjnego? Nie widzę. Akapit został przyjęty.

Przechodzimy do następnego akapitu. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

W tym akapicie proponujemy pierwszemu zdaniu nadać brzmienie: „Głównym twórcą i dowódcą TOW «Gryf Kaszubski» i TOW «Gryf Pomorski» był por. rez. Józef Dambek, który pełnił tę funkcję od początku istnienia organizacji aż do swojej śmierci z ręki agenta Gestapo”. W kolejnym zdaniu dodanie wyrazu „też” przed wyrazami „między innymi”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozumiem, że poseł wnioskodawca akceptuje te propozycje. Czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia propozycji Biura Legislacyjnego? Nie widzę. Czy są inne uwagi? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu wraz z korektami Biura Legislacyjnego? Nie widzę.

Przechodzimy do akapitu następnego. Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

W tym akapicie proponujemy modyfikację w postaci rezygnacji w pierwszym wersie z wyrazu „z” i „innymi organizacjami”; dodanie pełnej nazwy Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” w drugim zdaniu oraz wyrazów „a także” przed wyrazem „prowadzenie”; rezygnację z dwóch przecinków, po wyrazach „i całego” oraz po wyrazach „licznych dekonspiracji”, a także zamianę skrótu „Gryf” na pełną nazwę Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia tych zmian? Nie widzę. Czy są inne uwagi do tego akapitu?

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS) – spoza składu Komisji:

Przepraszam, pani przewodnicząca, teraz rzuciło mi się w oczy – piszemy „do obozu zagłady KL Stutthof”. Myślę, że można by tu napisać: „do niemieckiego obozu zagłady KL Stutthof”. Żeby to było jednoznaczne.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Niemieckiego. Ja bym była za tym. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia? To musi być poprawka? Pan poseł ma prawo składać poprawki. Czy są jeszcze jakieś inne uwagi?

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu wraz z uwagami Biura Legislacyjnego i poprawką pana posła wnioskodawcy? Nie widzę.

Przechodzimy do kolejnego akapitu. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

W tym akapicie proponujemy dodanie wyrazu „działalność” i na początku zapis skrótem, tak jak wcześniej, „TOW «Gryf Pomorski» to piękna karta historii polskiej konspiracji”. Na końcu to zdanie brzmiałoby w sposób następujący: „w okresie powojennych opresji komunistycznych”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia tych zmian? Nie widzę. Czy są inne uwagi? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu wraz z propozycjami Biura Legislacyjnego? Nie widzę.

Przechodzimy do ostatniego akapitu. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

W tym akapicie proponujemy skreślenie wyrazu „jej” i dodanie wyrazów „tej organizacji”, postawienie kropki po liczbie 75 oraz dodanie przecinków po wyrazach „dowódcy, kpt. Józefa Dambka, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej czci ich pamięć i stwierdza,”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia tych propozycji? Nie widzę. Czy są inne uwagi? Nie widzę. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Mam takie pytanie techniczne. „Czci ich pamięć”, ale wcześniej nie mamy wymienionych osób, które czcimy. Mamy organizację. Nie wiem, czy to jest błąd.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Nie. Czcimy pamięć organizacji oraz założyciela.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dobrze. Dziękuję bardzo. Czy są jakieś inne wątpliwości? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu wraz z uwagami Biura Legislacyjnego? Nie widzę. Czy jest w takim razie sprzeciw wobec przyjęcia całości projektu uchwały wraz z przyjętymi korektami Biura Legislacyjnego i poprawkami? Nie widzę. Uchwała została przyjęta.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Ja bym może zaproponowała pana posła Tomasza Zielińskiego. Czy są inne kandydatury? Czy pan poseł się zgadza?

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Tak, zgadzam się.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Już usłyszałam, ale jeszcze formalnie zadam pytanie. Bardzo dziękuję, panie pośle. Nie ma innych kandydatur. Pan poseł Tomasz Zieliński będzie posłem sprawozdawcą.

Tym sposobem... Chyba że są jeszcze jakieś sprawy różne? Jeśli nie, to wyczerpalimy porządek obrad. Dziękuję państwu, zamykam posiedzenie.